

इश एषा कृतं चिद्रेतो नमसा विवासे 6,51,8. इमं कर्म नमो अर्धियाय 10, 68, 12, 34, 8, 1, 153, 1, 2, 35, 11, 4, 50, 6, 6, 1, 10. AV. 1, 25, 1, 3, 8, 3. वि-
धेम चास्य नमसा Bṛāg. P. 3, 13, 41. Häufig als Ausruf (als indecl. be-
trachtet gaṇa स्वरादि zu P. 1, 1, 37. AK. 3, 5, 18. H. 1542; mit dem dat.
P. 2, 3, 16. Vop. 5, 16); daher auch नमस्कार (vgl. P. 8, 3, 40) so v. a. das
नमस् aussprechen: वषट्पुष्टं नमो नमः RV. 10, 115, 9. मा नो नि कः पुरु-
षत्रा नमस्ते 3, 33, 8. नमो दिवे 1, 136, 6. इष्टे देव्यै बृहन्नमः 6, 75, 15, 3,
51, 4. VS. 2, 19, 32. नापक्षिणं ब्रूयान्नमस्त इति Çat. Br. 7, 4, 30. 14, 6, 8,
5. Kār. Çr. 5, 9, 12. नमस्ते ऽस्तु महीधर N. 12, 29. R. 1, 32, 17. Çāk.
100, 14. आदिदेव्यै नमो नमः Çuk. in LA. 38, 8. नमस्ते हेतये तपुषे च कृ-
ण्मः AV. 1, 13, 3, 25, 4, 12, 1, 26. नमो देवेभ्यो गुरुभ्यश्च कृत्वा MBh. 1, 791.
नमस्ते कर्वाणाम् Bṛāg. P. 4, 7, 43. Gewöhnlich an einander geschlossen:
नमस्कारोति Çat. Br. 2, 4, 3, 24. 6, 1, 42. mit dem dat. AV. 7, 102, 1. Ait. Br. 8,
9. Āçv. Gṛh. 2, 1. Jāñ. 3, 335. MBh. 3, 2160. 11830. 12241. 5, 7145. HARIV.
12596. 12608. R. 3, 35, 47. Bṛāg. P. 4, 20, 38. mit dem loc. MBh. 5, 4031.
mit dem acc. M. 3, 217. MBh. 1, 7690. 7697. 3, 5028. 13007. 16569. 5,
7141. Bṛāg. 9, 34. HARIV. 6344. 6361. 14430. R. 3, 35, 108. 5, 89, 42. Ka-
thās. 22, 218. Daçak. in BENF. Chr. 184, 5. Schol. in der Einl. zu Kāu-
rap. med. MBh. 3, 11830. HARIV. 12608. R. 3, 35, 108. नमस्कृत्य (vgl.
gaṇa सात्तादि zu P. 1, 4, 74) AV. 7, 102, 1. TS. 5, 4, 4, 5. Ait. Br.
8, 9. M. 11, 110. Jāñ. 3, 335. MBh. 1, 7690. 7697. 3, 2160. 5028. 16569.
5, 4031. 7141. 7145. HARIV. 12596. 14430. Bṛāg. P. 4, 20, 38. Prab.
106, 10. Çuk. in LA. 42, 6. Daçak. in BENF. Chr. 184, 5. Schol. in der
Einl. zu Kāurap. नमस्कृत्वा (vgl. gaṇa सात्तादि zu P. 1, 4, 74) Bṛāg.
11, 35. MBh. 3, 12241 (v. l. नमस्कृत्य Ar. 6, 10, 45). HARIV. 6361. 14402.
नमस्कृत dem man huldigt, den man verehrt u. s. w. AV. 11, 2, 31.
Vet. in LA. 6, 12. सर्वसह ० R. 3, 54, 24. सर्वलोक ० 1, 19, 3. Kām. Nitis.
11, 36. — 2) = अन्न Speise Naigh. 2, 7. — 3) = वज्र Donnerkeil Naigh. 2,
20. — 4) das Spenden, Geben (त्याग) Uṇādik. im ÇKDr. — 5) = हृत
m.(!) ebeud. unarticulirtes Geschrei Wils.

नमस्ते (wie eben) Uṇādis. 3, 117. adj. geneigt, günstig (अनुकूल) Uṇādis. 3, 117.

नमसान्नं (wie eben) adj. huldigend: अचक्षा न इन्द्रं पशसं यशोभिर्गणेशस्विनं
नमसाना विधेम AV. 6, 39, 2. Ueber die Endung vgl. AUFRECHT in Z. f.
vgl. Spr. 2, 150. fg.

नमसित adj. Nebenform von नमस्यत (s. u. नमस्य) und wohl auch da-
raus entstanden AK. 3, 2, 51. H. 447. Çāñkh. Br. 13, 1.

नमस्कृतर (von नमस् + 1. कर्) nom. ag. der da huldigt, verehrt,
fromm ergeben MBh. 13, 6706.

नमस्कार (wie eben) 1) m. a) der Ausruf नमस्, Verneigung, Vereh-
rung, Huldigung: नमस्कारेण नमसा ते जुहोमि AV. 4, 39, 9. नमस्कारो
हि पितृणाम् । नमो वः पितरो रसाय TBr. 1, 3, 10, 3. Çat. Br. 7, 2, 4, 9.
Kār. Çr. 5, 9, 25. Kauç. 1. Āçv. Gṛh. 1, 1. वाचा च मनसा चैव नमस्कारं
प्रयुज्य सा N. 5, 16. पादात्तिकमागत्य ऽकारं चक्रतुः Pañāt. 184, 1. नम-
स्कारो ऽयं मदीयः संभाव्यताम् 214, 23. मदीयो नमस्कारो वाच्यो भगवतः
83, 19. ओ नमः शिवाय इति नमस्कारमूत्रम् Vop. Einl. देवतेष्वनमस्कारः
adj. MBh. 13, 4352. vgl. निर्ममस्कार. — b) ein best. Gift Çabdañ. im
ÇKDr. — 2) f. ई eine best. Pflanze AK. 2, 4, 3, 7.

नमस्कारवत् adj. den Namaskāra enthaltend: ऋच् Ait. Br. 3, 37.
IV. Theil.

नमस्कार्य (von नमस् + 1. कर्) adj. vor dem man sich verneigen
muss, vor dem man नमस् auszurufen hat, zu verehren: वामुदेवो नम-
स्कार्यः सर्वलोकैः MBh. 6, 2995. 13, 374. 3029. नमस्कार्यश्च ते नित्यं महेन्द्रः
HARIV. 14323. unpersönlich: नमस्कार्यं सदैवैह बालानां कृतमिच्छता
den Frauen soll er stets huldigen MBh. 3, 14529.

नमस्क्रिया (wie eben) f. Verbeugung, Verehrung, Huldigung: तेभ्यः
कार्या न ० MBh. 15, 954.

नमस्य (von नमस्), नमस्यति Ehre erweisen, verehren; sich demüthig
zeigen, huldigen Naigh. 3, 5. P. 3, 1, 19 und Vārt. 2. gaṇa काण्डादि
(fehlt in der v. l.) zu P. 3, 1, 27. Vop. 21, 13. नमस्या कल्मलीकिनं नमो-
भिः RV. 2, 33, 8. 3, 2, 8. 17, 4. (सवितारम्) नमस्यति धियोषिताः 62, 12. विश्वे
देवा अन्नमस्यन्भियानास्त्वामग्ने 6, 9, 7. AV. 1, 12, 2. यथा पापीयां क्रेपस आ-
कृत्य नमस्यति TS. 1, 5, 2, 4. स एता एव नमस्यन्प्राधावत् 2, 3, 2. Çat.
Br. 1, 5, 2, 3. 7, 4, 1, 30. Ait. Br. 3, 34. Bṛāg. 9, 14. 11, 36. MBh. 2, 234.
3, 199. 13, 374. 989. HARIV. 9429. R. 2, 2, 37. 52, 81. BHART. 2, 92. Bṛāg.
P. 5, 23, 8. 6, 8, 39. BHATT. 6, 64. 17, 51. 18, 21. med. MBh. 13, 5129. Ha-
riv. 9429. Bṛāg. P. 1, 8, 18. नमस्य absol. Mār. P. 21, 78. नमस्यत (vgl.
नमसित) AK. 3, 2, 51. H. 447.

— सम् dass.: अश्वराम्या च चरणी सततं संनमस्य (absol.) च HARIV. 7769.

नमस्य (von नमस्) adj. 1) dem Ehrfurcht zu erweisen ist, ehrwürdig
RV. 1, 72, 5. 2, 1, 3, 10. स्तोतृणां नमस्य उक्थैः 3, 5, 2. 89, 4. विश्वा हि वै
नमस्यानि नामानि देवा उत यज्ञियानि वः 10, 63, 2. AV. 3, 4, 1. 6, 98, 1.
Çat. Br. 1, 5, 2, 3. KATHOP. 1, 9. MBh. 12, 2012. नमस्यः सर्वभूतानाम् 13,
2142. HARIV. 9416. Prab. 106, 7. स्त्रियो नमस्या वृद्धाश्च वयसा पत्युरेव
ताः MALAMĀSAT. im ÇKDr. — 2) ehrfürchtig, demüthig: ता गृणीहि
नमस्यैभिः प्रथैः RV. 6, 68, 3. मितक्षुभिर्मस्यैरियाणा 7, 98, 4. उप भूषति
गिरिं अर्पतीतमिन्द्रं नमस्या (स्याः Padap. und so betont) ङीरितुः पनत
10, 104, 7.

नमस्या (von नमस्य) f. Verehrung, Huldigung AK. 2, 7, 34.

नमस्यु (wie eben) 1) adj. Ehre erzeugend, huldigend RV. 1, 55, 4. 8,
27, 11. — 2) m. N. pr. eines Sohnes des Pravira, eines Nachkommen
des Pūru, Bṛāg. P. 9, 20, 2.

नमस्वत् (von नमस्) adj. 1) ehrfurchtsvoll, verehrend, huldigend RV.
1, 164, 3. 4, 41, 1. 7, 85, 4. स्तोम 1, 172, 2. 6, 63, 1. — 2) Ehrfurcht ein-
flössend: अनेको दात्रमदितेरनर्वं कुवे स्वर्वद्वधं नमस्वत् RV. 1, 185, 3.
नमस्वता धतृताधि गर्ते मित्रासंघे वरुणेकास्वत् 5, 62, 5.

नमस्विन् (wie eben) adj. = नमस्वत् 1. RV. 1, 36, 7. नतति रुद्रा अ-
वत्सा नमस्विनम् 166, 2. 7, 14, 1. 36, 5. 8, 13, 10. 10, 48, 6.

नमात्र (1. न + मात्र) eine best. grosse Zahl Vjutr. 180. 182. — Vgl.
नहिमात्र.

नमि = नेमि H. 28, Sch.

नैमी m. N. pr. eines Mannes: प्रावन्नमो साप्यं सततं पूषयाया स-
मिषा सं स्वस्ति RV. 6, 20, 6. प्र मे नमो साप्य इषे भुजे 10, 48, 9.
एतेन वै नमो साप्यो वैदेको राजाञ्जसा स्वर्गं लोकमैत् Pañāt. Br. 25, 10,
17. Hierher lässt sich auch ziehen: नम्या यदिन्द्रं सख्यो परावति नि-
बर्ह्यो नमुचि नाम मायिनम् RV. 1, 53, 7, wo Sā. नम्या zum instr. von
नमिन् macht und auf den Donnerkeil bezieht. — Vgl. निमिन्.

नमृच m. N. pr. eines alten Weisen Verz. d. B. H. 126, 1; vgl.